

الإشارات

کندوکاوی در برجسته‌ترین رخدادهای

بازارهای سرمایه عربی

سال اول | شماره ۱۱ | ۱۹ تیر ۱۴۰۲

اداره امور بین‌الملل

بسم الله الرحمن الرحيم

تدوین و انتشار اداره امور بین الملل سازمان بورس و اوراق بهادار
راهبری دکتر حسین محمدی، مشاور عالی و جانشین رئیس سازمان در حوزه فناوری اطلاعات و امور بین الملل
نظارت کریم کریمی، رئیس اداره امور بین الملل سازمان
همکاران این شماره کریم کریمی

مطالب این نشریه لزوما انعکاس نظرات سازمان بورس و اوراق بهادار ایران نیست.
نشریه الاشارات از دریافت مقاله ها و اخبار مناسب استقبال می کند.
نشریه در دخل، تصرف و تلخیص مقاله ها آزاد است.
نقل مطالب با ذکر مأخذ مانعی ندارد.
نشانی نشریه: تهران، تقاطع خیابان مطهری و قائم مقام فراهانی، ساختمان بورس و اوراق بهادار، طبقه دوازدهم،
اداره امور بین الملل
تلفن: ۰۲۱ - ۸۴۰۸۳۷۰۷
نشانی اینترنتی: www.seo.ir
پست الکترونیک: intl@seo.ir

فهرست

● عملکرد شاخص بورس‌های عربی در هفته گذشته

● مروری بر اخبار بازار سرمایه جهان عرب در هفته گذشته

- عرضه اولیه اولین «بانک پلتفرم» منطقه در بورس ابوظبی
- رکورد جذب سرمایه‌گذاران مستقیم خارجی در امارات شکسته شد
- تأسیس یک شهر جدید اقتصادی و دو منطقه آزاد تجاری در عمان
- اعطای ۵۳ پروانه صنعتی در ۷ فعالیت در کشور عربستان

عملکرد شاخص بورس‌های عربی در هفته گذشته

در هفته گذشته، بورس‌های عربی روندی صعودی داشتند. به جز دو بورس مصر و فلسطین که به ترتیب سه و نیم درصد افت کردند، شاخص ده بورس دیگر منطقه سبز رنگ بود. بورس دوی با ۴ درصد رشد بهترین عملکرد را داشت. این میزان برای بورس‌های قطر، لبنان، کویت و عربستان بیش از یک، و برای بورس‌های ابوظبی، عمان، عراق، اردن و بحرین کمتر از یک درصد بود.

با وجودی که اکثر بورس‌ها کماکان در تعطیلات عید سعید قربان به سر می‌بردند، اما زمینه برای شروع فعالیت درخشان در این هفته و هفته آینده فراهم شده است. کاهش ترس از رکود اقتصاد جهانی که عامل محرک همه بازارهای سهام دنیا از جمله بازارهای عرب منطقه به شمار می‌رود، مهمترین عامل روند رو به بالای بازارهای عربی بود. با این وجود، شروع فصل سوددهی شرکت‌ها، باعث شده تا سرمایه‌گذاران در هفته آتی محتاطانه عمل کنند.

همچنین نشست اوپک که ۵ و ۶ جولای در وین برگزار شد مورد توجه سرمایه‌گذاران و معامله‌گران عرب قرار داشت. گفتنی است این نشست به دلیل ممنوعیت پوشش خبری برای سه خبرگزاری عمده دنیا یعنی رویترز، بلومبرگ و وال استریت ژورنال مورد توجه قرار گرفت.

ردیف	کشور	شاخص	6 July 2023	تغییر هفتگی (%)	تغییر از ابتدای سال End-2022
۱	اردن هاشمی	Amman SE General	2,471.09	0.23	-1.22
۲	امارات متحده عربی	DFM General	3,942.42	3.97	18.18
۳	امارات متحده عربی	FTSE ADX General	9,604.15	0.56	-5.94
۴	بحرین	Bahrain All Share	1,959.25	0.07	3.38
۵	عراق	ISX Main 60	669.05	0.28	14.18
۶	عربستان سعودی	Tadawul All Share	11,597.91	1.21	10.68
۷	عمان	MSM 30	4,790.15	0.46	-1.39
۸	فلسطین	Al-Quds	649.60	-0.45	1.55
۹	قطر	QE General	10,245.58	1.70	-4.80
۱۰	کویت	Main Market 50	5,463.77	1.65	-4.46
۱۱	لبنان	BLOM Stock	1,750.86	1.66	24.15
۱۲	مصر	EGX 30	17,102.30	-3.19	17.15

مروری بر اخبار بازار سرمایه جهان عرب در هفته گذشته

● عرضه اولیه اولین «بانک پلتفرم» منطقه در بورس ابوظبی

اولین «بانک پلتفرم» منطقه بنام Wio Bank تفاهم نامه‌ای با بورس ابوظبی (ADX) به امضا رساند که به موجب آن، فرآیند عرضه اولیه سهام (IPO) این شرکت در بورس ابوظبی تسهیل شود. در نتیجه‌ی این تفاهم، مشتریان این بانک می‌توانند با استفاده از اپلیکشن Wio Bank در گوشی همراه خود بر راحتی و بدون نیاز به کاغذبازی برای IPO ثبت نام کنند.

Wio به عنوان بخشی از تعهد خود به ارائه تجارب بانکی «سریع و بدون اصطکاک»، سرویسی کاملاً دیجیتالی ارائه می‌کند که از طریق آن مشتریان می‌توانند به سرعت یک «شماره سرمایه‌گذار ملی (NIN)» در ADX ایجاد کنند و بدون نیاز به اسناد فیزیکی، تقاضای IPO در ADX را ثبت نمایند. علاوه بر این، مشتریان Wio از مزیت درخواست «اهرم با نرخ جذاب حداکثر تا پنج برابر مبلغ سرمایه‌گذاری شده» برخوردار هستند که به آنها امکان می‌دهد دارایی سهام خود در این IPO را افزایش دهند.

گفتنی است ۱۴ درصد عرضه اولیه سهام در کل بازارهای دنیا در سه ماهه اول سال جاری میلادی در بورس ابوظبی انجام شده است.

● رکورد جذب سرمایه‌گذار مستقیم خارجی در امارات شکسته شد

شیخ محمد بن راشد آل مکتوم، حاکم دومی و نخست وزیر امارات گفت که در سال ۲۰۲۲ حدود ۲۳ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) جذب این کشور شده است که ضمن اینکه یک حد نصاب جدید برای این کشور به شمار می‌رود، نسبت به سال قبل هم افزایش ۱۰ درصدی نشان می‌دهد. از اینرو امارات متحده عربی در سال ۲۰۲۲ به عنوان شانزدهمین کشور سرمایه‌پذیر دنیا به شمار رفت.

همچنین به گزارش «کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل (UNCTAD)»، کشور امارات در سال ۲۰۲۲ بعد از کشورهای ایالات متحده، بریتانیا و هندوستان به عنوان چهارمین کشور در جذب «سرمایه‌گذاری جسورانه» نام گرفت. در مجموع ۹۹۷ پروژه سرمایه‌گذاری جسورانه در سال ۲۰۲۲ در این کشور ثبت شد که از افزایش ۸۰ درصدی در مقایسه با سال ۲۰۲۱ برخوردار شده است.

● تأسیس یک شهر جدید اقتصادی و دو منطقه آزاد تجاری در عمان

عمان یک شهر جدید و دو منطقه آزاد تجاری در «باطنه جنوبی» تأسیس می‌کند.

پس از کسب درآمدهای استثنایی نفتی و انجام اقدامات ثبات مالی که بهبود موقعیت مالی و خارجی عمان را به همراه داشت، این کشور به دنبال تقویت اقتصاد و جذب سرمایه‌گذاری خارجی است. در چارچوب برنامه «چشم‌انداز ۲۰۴۰»، عمان یک صندوق سرمایه‌گذاری به نام «صندوق آتی عمان» و با سرمایه ۲ میلیارد ریال عمان (۵/۲ میلیارد دلار) تأسیس کرد. این صندوق با هدف فعالیت‌های اقتصادی و فعال کردن بخش خصوصی تأسیس شده است. این کشور همچنین در ماه اکتبر، یک «برنامه سه ساله تثبیت مالی» را به اجرا گذاشت تا به بهبود و برون‌رفت اقتصادی عمان از رکود ناشی از همه‌گیری کرونا شتاب داده و از توسعه بخش مالی آن حمایت کند.

در عمان مناطق ویژه اقتصادی متعددی وجود داشته و دولت روی درآمد آنها حساب می‌کند. سرمایه‌گذاری در این بخش در سال ۲۰۲۲ با ۶ درصد رشد به ۳۹/۵ میلیارد دلار رسید. سرمایه‌گذاری در ۱۳ منطقه آزاد رشد چشمگیری داشته و ۸ منطقه ویژه جدید نیز در دست مطالعه یا ساخت است.

گفتنی است عمان پس از مدت‌ها ثبت کسر بودجه، در سال ۲۰۲۲ مازاد بودجه به ارزش ۷/۵ درصد تولید ناخالص داخلی (GDP) را ثبت کرد. به گفته IMF، به دلیل درآمدهای نفتی و اقدامات مالی، این روند رو به رشد در میان مدت تداوم خواهد داشت. همچنین انتظار می‌رود رشد بخش

غیر نفتی این کشور از ۱/۲ درصد در سال ۲۰۲۲، به دو درصد در سال جاری (۲۰۲۳) و ۲/۵ درصد در سال ۲۰۲۴ برسد.

● اعطای ۵۳ پروانه صنعتی در ۷ فعالیت در کشور عربستان

به گزارش «مرکز ملی اطلاعات صنعت و معدن» سعودی، «وزارت صنعت و منابع معدنی» عربستان در آوریل ۲۰۲۳ تعداد ۵۳ پروانه صنعتی جدید صادر کرده است. این پروانه‌ها بین ۷ فعالیت صنعتی مختلف توزیع شده است. بیشترین تعداد (۹) مربوط به فرآوری مواد غذایی بوده و دو صنعت «ساخت فرآورده های فلزی شکل گرفته» و «سایر محصولات معدنی غیرفلزی» با ۸ پروانه در مرتبه بعدی قرار دارد. برای هر یک از صنایع ساخت فلزات اساسی، کاغذ و محصولات کاغذی، لاستیک و پلاستیک، و «جمع آوری، تسویه و توزیع آب» نیز چهار پروانه صادر شده است.

به گزارش این وزارتخانه، از ابتدای سال ۲۰۲۳ تا پایان ماه آوریل تعداد ۳۸۵ پروانه صنعتی صادر شده است. به علاوه، تعداد کارخانه‌های در حال ساخت به ۱۰,۸۷۳ عدد و ارزش سرمایه‌گذاری در آنها به ۳۸۴ میلیارد دلار رسیده است.

در این گزارش به آمار سرمایه‌گذاری جسورانه نیز اشاره شده است، ۱/۵ میلیارد دلار که ۹۴/۳۴ درصد به شرکت‌های کوچک و الباقی (۵/۶۶ درصد) به شرکت‌های متوسط اختصاص یافته است.

از نظر نوع سرمایه‌گذاری، ۶۶/۰۴ درصد از پروانه‌ها به کارخانجات ملی، ۱۱/۳۲ درصد به شرکت‌های خارجی و ۲۲/۶۴ درصد نیز به سرمایه‌گذاری مشترک تخصیص داده شده است.

بر پایه همین گزارش، در ماه آوریل ۲۴ کارخانه جدید با سرمایه‌گذاری کلی ۴۱/۵ میلیون دلار فعالیت خود را آغاز کردند. در همین ماه کارخانجات ملی ۸۵/۷۱ درصد محصولات کشور را تولید کردند و کارخانجات با سرمایه‌گذاری مشترک، و کارخانجات خارجی نیز هر کدام ۷/۱۴ درصد از تولید را سهیم بودند.